

OBSAH.

Nauka o slově.

DÍL PRVNÍ.

Nauka o hláskách a slabikách.

§ 1.—23.

	Strana
Kapitola I.	
Hlásky a písmena § 1.	5
Samohlásky § 2.—5.	5
Souhlásky § 6.	6
Změny hláskové § 7.—20.	7
Změny samohlásek § 7.—14.	7
Změny souhlásek § 15.—20.	9
Kapitola II.	
Slabiky § 21.—23.	11

DÍL DRUHÝ.

Nauka o slovech a tvarech.

§. 24.—174.

Kapitola I.	
Podstatné jméno § 24.—88.	13
I. Význam jmen podstatných § 27.	14
II. Rod jmen podstatných § 28.	14
III. Číslo podstatných jmen § 29.	15
IV. Pády skloňovací § 30.	16
1. Vzor had-bod § 31.—40.	16
2. Vzor muž-meč § 41.—47.	20
3. Vzor město § 48.—53.	21
4. Vzor moře § 54.—55.	23
5. Vzor znamení § 56.	23
6. Vzor ryba § 57.—63.	24
7. Vzor duše § 64.—70.	25
8. Vzor paní § 71.	27

	Strana
9. Vzor kost § 72.—73.	28
10. Vzor kuře § 74.—75.	29
Dotatky ke skloňování jmen podstatných § 76.—81.	29
Skloňování jmen cizích, zejména řeckých a latinských § 82.—88.	31
Kapitola II.	
Přídavná jména a příslovce z nich odvozená § 89.—101.	34
Skloňování přídavných jmen § 90.—96.	35
a) Neurčitých § 90.—93.	35
1. Vzor pilen, pilna, pilno § 91.—92.	35
2. Vzor páň, páně, páně § 93	37
b) Určitých § 94.—96.	38
1. Vzor pilný, pilná, pilné § 95.	38
2. Vzor dnešní, dnešní, dnešní § 96.	39
Stupňování jmen přídavných § 97.—101.	40
Kapitola III.	
Zájmena § 102.—114.	42
1. Zájmena osobná § 103.—105.	42
a) Skloňování zájmen bezrodých § 104.	43
b) Skloňování zájmena rodového § 105.	43
2. Zájmena přisvojovací § 106.—107.	44
a) Skloňování zájmen můj, tvůj, svůj § 106.	44
b) Skloňování zájmen náš, váš § 107.	45
3. Zájmena ukazovací § 108—109.	46
a) Skloňování zájmen ten, onen § 108.	46
b) Skloňování zájmen týž, tentýž, sám § 109.	47
4. Zájmena tázací § 110.	47
5. Zájmena vztahná § 111.	48
6. Zájmena neurčitá § 112.	49
7. Přídavná jména a příslovce původu zájmenného § 113.	50
Přehled zájmen § 114.	50
Kapitola IV.	
Číslovky § 115.—134.	51
A. Číslovky určité § 116.—130.	51
1. Číslovky základní § 117.—123.	51
2. Číslovky řadové § 124.—125.	53
3. Číslovky druhové § 126.—128.	53
4. Číslovky násobné § 129.	54
5. Podstatná jména číselná § 130.	55
B. Číslovky neurčité § 131.—134.	55

Kapitola V.

Sloveso § 135.—165.	57
Význam dějový § 136.	57
Význam rodový § 137.	58
Časování sloves § 138.—165.	59
1. Osoba § 139.	60
2. Číslo § 140.	60
3. Časy a jich význam § 141.	60
4. Rod § 142.	61
Převod rodu činného v trpný § 143.	61
5. Způsob § 144.	62
Rozdělení výrazů slovesných § 145.—147.	63
a) Tvary infinitivní § 148.—152.	64
1. Infinitiv § 149.	64
2. Supinum § 150.	65
3. Přechodník minulý § 151.	65
4. Příčestí § 152.	66
b) Tvary praesentní § 153.—156.	67
1. Praesens indikativ § 154.	67
2. Imperativ § 155.	68
3. Přechodník přítomný § 156.	68
Vzory slovesných tvarův jednoduchých § 157.—162	69
Třída I. § 157.	69
1. Vzor vedu, vésti	69
2. Vzor nesu, nésti	69
3. Vzor tepu	70
4. Vzor peku, péci	70
5. Vzor tnu, titi	71
6. Vzor tru, tříti	71
7. Vzor kryji, kryti	72
Třída II. § 158.	72
1. Vzor minu, minouti	72
2. Vzor trhnu, trhnouti	73
Třída III. § 159.	73
1. Vzor umím, uměti	73
2. Vzor trpím, trpěti	74
Třída IV. § 160.	74
Vzor nosím, nositi	74
Třída V. § 161.	75
1. Vzor a) dělám, dělati, b) házím, házeti	75
2. Vzor váži, vázati	76

	Strana
3. Vzor beru, bráti	76
4. Vzor laji, láti	77
Třída VI. § 162.	77
Vzor kupuji, kupovati	77
Jednotlivá slovesa § 163.—165.	77
1. Pomocné sloveso jsem § 163.	77
2. Vzor slovesa úplně časovaného § 164.	78
3. Některá slovesa zvláštní § 165.	79
Kapitola VI.	
Slovce neohebná § 166.—174.	84
I. Příslovce § 167.	84
A. Příslovce místa § 168.	84
B. Příslovce času § 169.	85
C. Příslovce způsobu a míry § 170.	85
D. Příslovce příčinnosti § 171.	85
II. Předložky § 172.	85
III. Spojky § 173.	86
IV. Citoslovce § 174.	87
Přehled druhů slovných § 174.	87

DÍL TŘETÍ.

Nauka o kmenech § 175.—197.

A. Slova jednoduchá § 179.—191.	89
1. Tvoření jmen podstatných § 180.—188.	90
Některé jiné přípony jmen podstatných § 188.	94
2. Tvoření jmen přídavných § 189.	96
3. Tvoření sloves § 190.—191.	97
B. Slova složená § 192.—197.	100
1. Skládání jmen § 194.—195.	101
2. Skládání sloves § 196.—197.	102

DÍL ČTVRTÝ.

Pravopis § 198.—207.

Hlásky tvrdé a měkké § 200.—203.	104
Kvantita samohlásek § 204.	106
Spodobené souhlásky § 205.	107
Souhlásky zdvojené a složené § 206.	107
Dělení slabik § 207.	108

Nauka o větě.

PRVNÍ DÍL SKLADBY.

Věta jednoduchá § 208.—281.

Výraz myšlenky § 208.	111
Věta § 209.	111
Věta holá § 210.	112
Věta rozvitá § 211	112
I. Podmět § 212.—213.	113
II. Přísudek § 214	114
O způsobech slovesa přísudkového § 215.	114
III. Přívlástek § 216.—223.	115
1. Přívlástkem podstatné-jméno § 217.—221.	116
a) Genitiv přívlástkový § 218.	116
b) Dativ přívlástkový § 219.	117
c) Instrumental přívlástkový § 220.	117
d) Pád předložkový přívlástkem § 221.	117
2. Přívlástkem přídavné jméno § 222.—223.	118
IV. Předmět § 224.—245.	119
A. Předmět při slovese § 225.—243.	120
a) Předmět v akkusativě § 225.	120
b) Předmět v genitivě § 226.—229.	120
c) Předmět v dativě § 230.—239.	123
d) Předmět v instrumentale § 240.	126
e) Předmět v pádě předložkovém § 241	126
f) Předmětem infinitiv § 242.	127
g) Předmětem výraz nesklonný § 243.	127
B. Předmět při jméně přídavném § 244.	127
a) Předmět v akkusativě	127
b) Předmět v genitivě	127
c) Předmět v dativě	128
C. Předmět při jméně přídavném § 245	129
V. Příslovečné určení § 246.—253.	129
1. Příslovečné určení místa § 247.	129
a) Akkusativem	129
b) Lokalem	130
c) Instrumentalem	130
2. Příslovečné určení času § 248.	130
a) Genitivem	130
b) Akkusativem	131
c) Lokalem	131
d) Instrumentalem	131

	Strana
3. Příslovečné určení způsobu a míry § 249.—252.	131
A. V pádě prostém § 250.	132
B. Se spojkami jako, než § 251.	133
C. V infinitivě § 252.	133
4. Příslovečné určení příčinnosti § 253.	134
VI. Doplněk § 254.—264.	136
I. Doplněk v pádě prostém § 257.—260.	136
a) V nominativě § 257.	136
b) V genitivě § 258.	138
c) V dativě § 259.	138
d) V akkusativě § 260.	138
e) V instrumentale § 261.	139
II. Doplněk v pádě předložkovém § 262.	140
III. Doplněk v infinitivě § 263.	140
IV. Doplněk ve výraze nesklonném § 264.	141
Pády předložkové § 265.	142
Spojení v jednotu větnou § 266.—276.	150
A. Smysl § 267.—270.	150
B. Grammatická shoda § 271.	153
C. Syntaktická vazba § 272.	154
D. Přízvuk větný § 273.—274.	154
E. Slovosled § 275.	156
F. Spojky § 276.	157
Druhy jednoduchých vět § 277.—280.	157
1. Věta oznamovací § 277.	157
2. Věta tázaací § 278.	158
3. Věta podmiňovací § 279.	159
4. Věta rozkazovací § 280.	159
Věta kusá § 281.	159

DRUHÝ DÍL SKLADBY.

Věta složená § 282.—319.

Věta souřadně složená a věta podřadně složená § 282.	161
I. Souvětí souřadné § 283.—287.	162
1. Souvětí slučovací § 284.	162
2. Souvětí odporovací § 285.	163
3. Souvětí příčinné § 286.	164
4. Souvětí výsledné § 287.	164
Věta stažená § 288.	165
II. Souvětí podřadné (jednoduché) § 289.—309.	165
A. Věta podmětná § 293.	167

	Strana
B. Věta předmětná § 294.—297.	168
Přímá a nepřímá řeč § 295.	168
Převádění řeči přímé v nepřímou § 296.—297.	169
C. Věta přívlastková § 298.	171
D. Věta příslovečná § 299.	172
a) Příslovečná věta místní § 299.	172
b) Příslovečná věta časová § 300	172
c) Příslovečná věta způsobu a míry § 301.—303.	173
1. Věta přirovnávací § 302.	173
2. Věta účinková § 303.	174
d) Příslovečná věta příčinná § 304.	174
1. Věty důvodové § 305.	175
2. Věty účelové § 306.	175
3. Věty podmínkové § 307.	175
4. Věty přípustkové § 308.	176
E. Věta doplňková § 309.	176
Třídění vět vedlejších § 310	177
Podřadné souvětí složené § 311.—312.	177
Krácení vět § 313.—318.	179
A. Krácení přívlastkem § 314.—315	179
B. Krácení doplňkem § 316 —318.	180
Perioda § 319.	181

Znaménka rozdělovací. § 320.—329

Tečka § 321	183
Otazník § 322.	184
Vykřičník § 323.	184
Čárka § 324.	184
Středník § 325.	186
Dvojtečka § 326	186
Uvozovací znaménka § 327	186
Pomlčka § 328.	187
Závorky § 329.	187

Základové české metriky § 330.—342.

Verš § 332.—337.	190
1. Rythmus sestupný	191
2. Rythmus vzestupný	191
Rým § 338—340	193
O skladbě sloh § 341.	196
Časomíra § 342.	197